

Na ceste

Novodobí Zikmund a Hanelka vyrážajú naprieč Afrikou s vyše štyridsaťročnou Škodou Octavia. Veterán testovali na Balkáne

Foto: ČTK

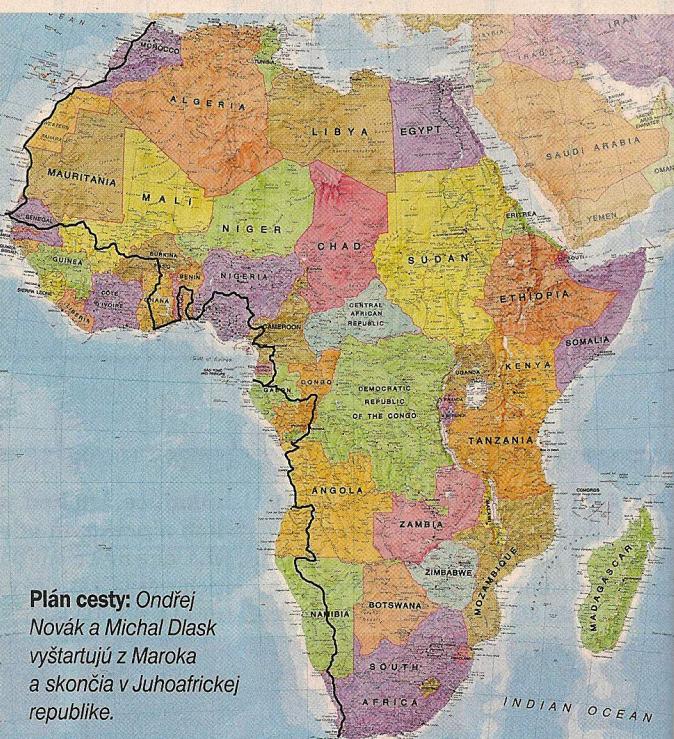
H + Z: Cestovateľ Jiří Hanelka, vpravo, si na sklonku života prevzal v pražskej nemocnici cenu mesta Zlín. Zablahoželať mu vtedy príšiel aj Miroslav Zikmund. Hanelka zomrel v roku 2003.

Jeden svetadiel, pätnásť štátov, stodvadsať dní, tridsaťtisíc kilometrov, dvaja dobrodruhovia a veterán. Aj tak by sa dalo jednou vetou zhrnúť začínajúce sa africké dobrodružstvo kamarátov Ondreja Nováka a Michala Dlaska, ktorí sa cez víkend vydali na cestu naprieč čiernym kontinentom. Z Maroka až do Juhoafrickej republiky v staručkej Klauďii. Tak hovoria Škode Octavia z roku 1968, ktorá sa pred cestou zmenila na cisternu, nákladiak a obytný „dom“ v jednom. „Po poslednej konzultácii sme to nakoniec obmedzili na 142 litrov benzínu a asi tristo kilogramov zásob - predovšetkým náhradných dielov,“ usmieva sa Michal Dlask s tým, že keď sa niektoré

veci pokazia, bude to koniec expedície. „Hoci až v takých čiernych farbách to nevidím, veď doručovateľské služby fungujú všade,“ dodáva.

Jedlo tvorí iba pätinu z celkovej batožiny, keďže jednotlivé krajinu chcú spoznávať aj cez miestne speciality. „Berieme so sebou suché a kaloricky bohaté potraviny ako instantné polievky, zmesi a tyčinky. Na miestnych trhoch sa dá kúpiť všetko potrebné,“ dôvodí Ondrej Novák.

Splnený sen: Myšlienka na africké dobrodružstvo „dozrievala“ v kamarátoch zo základnej školy niekoľko rokov. „Obaja sa dlhodobo venujeme veteránom, takže voľba Klaudie bola viac ako logickým rozhodnutím,“ vysvetľuje Ondrej. Namiesto moder-

Plán cesty: Ondrej Novák a Michal Dlask vyštartujú z Maroka a skončia v Juhoafrickej republike.

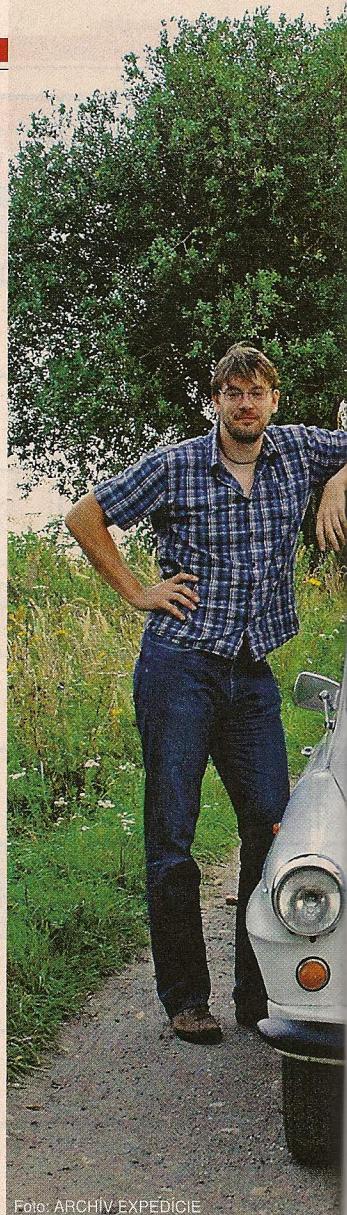

Foto: ARCHÍV EXPEDÍCIE

Foto: ARCHÍV EXPEDÍCIE

Foto: ARCHÍV EXPEDÍCIE

Dobrodruhovia: Ondrej Novák vpravo, a Michal Dlask plánujú prejsť 30-tisíc kilometrov za štyri mesiace na veterane s menom Kláudia.

Prípravy: Škoda Octavia z roku 1968 sa pred cestou zmenila na cisternu, nákladiak a obytný „dom“ v jednom.

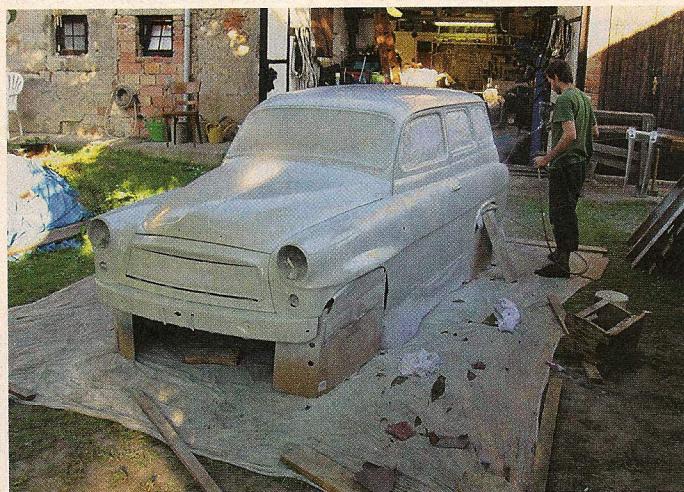

Foto: ARCHÍV EXPEDÍCIE

Cestovateľské legendy

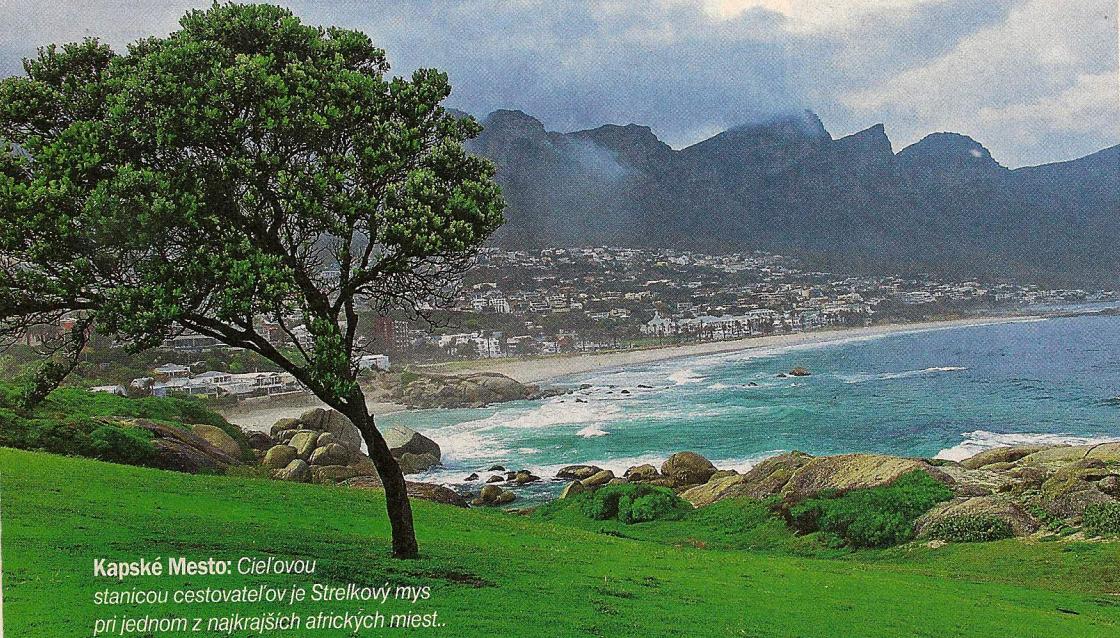
nžinieri Miroslav Zikmund a Jiří Hanzelka uskutočnili dve cestovateľské expedície. Počas prvej v rokoch 1947 až 1950 podnikli osobným sériovým vozom československej výroby Tatra 87 cestu do Afriky a Južnej Ameriky. Druhú výpravu absolvovali v rokoch 1959 - 1964 s dvoma prototypmi áut Tatra 805, prvýkrát pribrali aj dvoch sprievodcov, a to lekára a mechanika. Prešli niektoré štáty Blízkeho východu, monzúnovej Ázie, japonské ostrovy a prevažne ázijskú časť vtedajšieho Sovietskeho zväzu. Priemerná spotreba sa pohybovala na úrovni 27 litrov na sto kilometrov.

Po okupácii Československa vojskami Varšavskej zmluvy v roku 1968 boli obaja cestovatelia na priamy príkaz Brežneva perzekvovaní vtedajším režimom. Po roku 1989 sa dočkali rehabilitácie a v roku 1995 odovzdali svoj rozsiahly archív Múzeu juhovýchodnej Moravy v Zlíne, kde bola vybudovaná cestovateľská expozícia a zriadený Archív H + Z. Miroslav Zikmund a Jiří Hanzelka sú autormi više dvadsiatich cestopisov, ktoré sa doteraz považujú za to najlepšie, čo v novodobej histórii cestopisnej literatúry vzniklo. Hanzelka zomrel v roku 2003. Zikmund už sice nebrázdi svet, no o cestovaní stále rád hovorí i piše.

Prvá expedícia: Odjazd Miroslava Zikmunda, stojaci, a Jiřího Hanzelku, za volantom Tatry 87, z Prahy v roku 1947 na cestu po Afrike a Južnej Amerike.

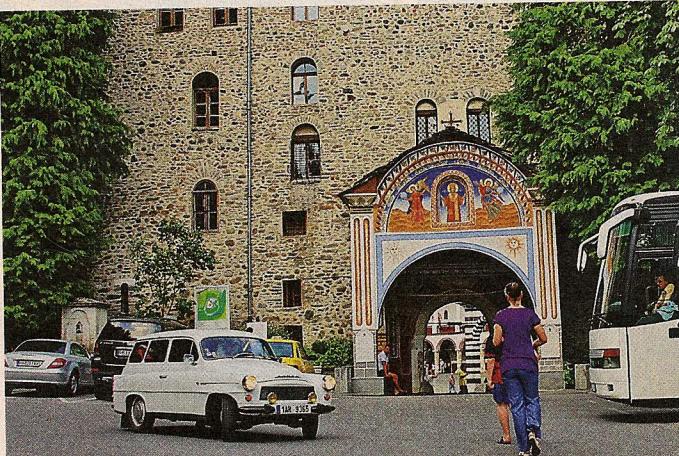
Foto: ČTK

Kapské Mesto: Cieľovou stanicou cestovateľov je Strelkový mys pri jednom z najkrajších afrických miest.

Foto: ARCHÍV EXPEDÍCIE

Klaudia: Ondřej Novák a Michal Dlask preverili veterán na rozbitých bulharských cestách. Vydržal.

ného vozidla za stájisíce eur s pohonom na všetky štyri kolesa a najmodernejšou navigáciou tak vyrázia na cestu s legendárnym automobilom českej výroby. „Je to rokmi overený stroj bez zbytočnej elektroniky a z poctívych materiálov. Lacné a ľahko dosiahnuteľné náhradné diely. V prípade technických komplikácií stačí základná súprava náradia doplnená o veľké kladivo a drôt,“ približuje výhody Michal. Letecký mechanik má už s africkým kontinentom skúsenosti, keďže tam prežil necely rok. „Vyliezol som na Kilimandžára a verte mi, kto sa tam raz pozrie, už nechce inam.“

Urob si sám: Odpútať sa od stereotypu všedných dní nie je podľa novodobých Zikmunda a Hanzelku až také finančne náročné. Na expedíciu sa intenzív-

ne pripravovali posledného približne dva a pol roka. „Klaudiu sme kúpili na inzerát zhruba za sedemsto eur, celková investícia do náhradných dielov a zásob sa doteraz vyšplhala na 3 500 eur,“ tvrdia jednohlasne. Do Afriky nejdú bez prípravy. Záťažovým testom bola vlaňajšia cesta po Bulharsku. Veterán sa na rozbitých cestách osvedčil. „Skúšok prešli aj naše telá. Posklaďat sa do Klaudie a každý deň prejst' tristo kilometrov, to si žiadalo tréning,“ opisuje Michal.

Klaudiu postupom času „konštrukčne vylepšili“ tak, aby čo najviac zodpovedala expedičným požiadavkám. „Museli sme predĺžiť riadiacu tyč, sedačku sme posunuli výrazne dozadu, ale konštrukčne je to stále auto svojej doby, takže žiadna klimatizácia či posilňovač riadenia. Šofé-

rovanie dá poriadne zabrať,“ dodáva Michal. Obaja cestovatelia sa vraj zdokonalili aj v technických zručnostiach. „Demontáž motora nám trvá pol dňa, a to bez technického vybavenia, ktoré majú v tradičnom autoservise,“ chváli sa Ondrej.

Africké dobrodružstvo: Cestovatelia, ak nepočítame let z Prahy, vyštartujú z Maroka a pôjdu cez západnú Saharu, Maurítiu, Senegal, Mali, Burkinu Faso, Ghanu, Togo, Nigériu, Kamerun, Gabon, Kongo, Angolu, Namíbiu do Juhoafrickej republiky. Cieľom je najjužnejší bod afrického kontinentu, Strelkový mys. Klaudia to určite zvládne, hlavne nesmieme poškodiť jej srdce - motor,“ uvažuje Ondrej. Ani Michal nepredpokladá nejaké zásadné technické komplikácie. „Nejdeme prekonávať rýchlosť

né rekordy, takže opatrne by sme mali zvládnuť piesočné duny i bahno. Stačí len kontrolovať, či mažeme a chladíme.“

Dobrodruh sa neobáva ani väčnejších zdravotných problémov. „Najväčší kufor v rámci zásob patrí liekom hlavne na žalúdočno-črevné komplikácie.“ Obaja sa pred cestou dali zaočkovať. Víza a povolenia na prejazd plánujú kupovať na hraniciach. Dojedú do budú po anglicky a „rukami i nohami“. „Sú to väčšinou bývalé francúzske kolónie, no uvidíme. Veď to poznáte, kto sa bojí, nesmie do... Afriky,“ dušuje sa Michal.

Trasus expedície plánovali cez územia, kde v posledných dvoch rokoch neboli žiadny puč ani boje. „Budeme sa držať obchodných ciest, ktoré sú pod ochranou miestnych bezpečnostných

Foto: ARCHÍV EXPEDÍCIE

Foto: ČTK

Legendy: Roku 2007 boli v Pardubiciach vystavené obe expedičné vozidlá Žíkmunda a Hanželku, kópia Tatry 87, vpravo, a originálna Tatra 805.

zložiek a komunit, "ubezpečuje Ondrej. Základným pravidlom je podľa Michala zaparkovať s posvätením miestnych pred západom slnka a vyhýbať sa anonymným mestám.

Dvojica si pred odchodom zmapovala aj zápisky slávnej cestovateľskej dvojice Miroslava Žíkmunda a Jiřího Hanželku. Tí si do svojich denníkov okrem iného poznamenali: „31. novem-

ber, prvý kritický deň: nevieme, kde sme. 21. december, druhý kritický deň: malária, močiare, 59 stupňov Celzia v tieni.“ Ondrej s Michalom si uvedomujú, že podobné neprijemnosti môžu postretnúť aj ich. „Čítal som túto pasáž niekoľkokrát. Azda bude podobných zápisov čo najmenej,“ dúfa Michal.

Droga „backpacking“: Cesta Michala a Ondreja iba potvrzuje narastajúcu popularitu takzvaného backpackingu, nazývaného aj moderné nomádstvo. Ľudia na pár mesiacov či rokov odídú zo školy alebo zamestnania a túmajú sa svetom na vlastnú pásť. Často práve len s batohom na chrbte. V západných krajinách patrí táto forma turistiky takmer k „základnému vzdelaniu“. Rizikom je, že backpackingu možno prepadnúť rovnako rýchlo ako napríklad drogám. Tí, ktorí na ceste prezíli pár mesiacov života, majú potom nezriedka problém zakotviť natrvalo. „Všade vo svete stretnete ľudí zo západnej Európy a z USA, ktorí na ceste trávia už desiaty rok a úplne stratili schopnosť

i chuť opäť sa zaradiť do normálneho života,“ potvrdzuje pražský cestovateľ Evžen Svatý. Život mnohých mladých sa točí len okolo dvoch vecí: cez leto zarobiť peniaze zberom talianskych jabĺk či umývaním nemeckého riadu a cez zimu vyraziť na cesty.

Poznanie?: Kým jedni putujú stopom cez Turecko a Pakistan do Indie, iní sa rovno vyberú na cestu okolo sveta. Údajne na to stačí necelých dvietisíc dolárov, vyše 1 400 eur. Špecializované kancelárie za uvedenú sumu zabezpečia letenku Round-the-World (RTW), okolo sveta. Európskou obdobou letenie RTW je vlakový lístok InterRail. Pričíne za 500 eur získajú cestovatelia možnosť neobmedzeného, viacdiňového až mesačného cestovania na všetkých európskych železniciach.

Michal s Ondrejom však zvolili väčšie dobrodružstvo. Chcú sa trochu báť i riskovať, siahnuť na dno sil i schopnosť a vďaka tomu lepšie spoznať samých seba i svet.

MARTIN MARTINEC

P7112175/1

Opäť sme podrástli.

"Od septembra sa môžete tešiť na naozaj komplexnú starostlivosť. Spolu so mnou sa stane súčasťou Interklinik aj nová gynekologická ambulancia. Práca v Interklinik je pre mňa výzvou aj zadostučinením zároveň. Tím odborníkov a špičkové technológie mi umožnia plne sa sústrediť na svoju prácu a profesionálne rást."

MUDr. Peter Janko
gynekológ-pôrodník

**INTER[®]
KLÍNIK**

www.interklinik.sk